కేవిషయంబుఁజూచినను నెంతయు రోఁతగఁ గానుపించు సు
శ్రీవిలసిల్లఁగాఁదగిన శ్రేయముఁ గూర్పుము జానకీపతీ ! 88

చ. పరధనమున్ హరించి పరభామలఁ గోరుచు ధర్మమార్గమున్
మఱచి ధరం జరించు మదమత్తునకున్ సమవర్తి యెట్టి దు
ర్భరమగుశిక్ష వేసెడినొ భ్రాంతత నాకది వేయనీక నీ
కరుణకుఁ బాత్రుఁ జేసికొను కాళుల వ్రాలితి జానకీపతీ ! 89

చ. ధరఁగల తీర్థకోటులకుఁ దానకమై విలసిల్లు నీపదాం
బురుహము లాశ్రయించితిని పూజయొనర్చితి నీకు సత్కృపన్
బొరసినఁగాని కాను గడుఁబుణ్యుఁడ నింక ననుగ్రహింపుమో
యరుణగభస్తిసంతతి మహాబ్ధినిశాపతి ! జానకీపతీ ! 90

చ. కలతను బొందఁగాఁదగినకాలము నెప్డు ఘటింపఁబోకుమా
మెలఁకువతోడ నిన్నెపుడు మేమరభక్తి భజించుచుందు నా
నెలత కనామయంబొసఁగి నిచ్చలు నా యెడ లుడ్పి ప్రోవుమా
చలనములేన్ సౌఖ్యమును జక్కఁగఁ గూర్చుచు జానకీపతీ ! 91

ఉ. అన్నవ నీవు పూర్వభవమందున నోచిన నోము గాన నీ
కెన్నటికైన సౌఖ్యమువహించెడు భాగ్య మదెట్లుగల్గు నం
చెన్నఁగరానికష్టముల నెప్డు ఘటించుచు దుఃఖవార్ధిలో
నన్నిటుముంపఁ బాడియగునా ? వచియింపుము జానకీపతీ ! 92

చ. అలసి శ్రమంబుతో నతిథి యాత్మగృహంబున కేగుదెంచినన్
కలిగినమాత్ర మన్న ముదకంబు నొసంగక సేదదీర్చి నా
ఇలు సొరనీక యేమిటికి నీడకు వచ్చితివంచుఁ గ్రూరతన్
చలమునఁ బల్కియుంటినొకొ నన్గరుణింపవు జానకీపతీ ! 93

ఉ. స్రుక్కుచునుంటి కంఠమును శోషిలె ధైర్యములేదు నెమ్మదిన్
బొక్కుచునుంటి దీనుఁడను బోష్యపువర్గములోనివాఁడ నా
చిక్కులుదీర్చి హర్షమును జెందఁగఁజేసి యనుగ్రహించి నీ
ప్రక్కకుఁజేర్పరాదె ? యనురాగముమీఱఁగ జానకీపతీ ! 94

పితృపాద సంస్మృతి

—— o ——

శా॥ వేదమ్ముల్ పఠయించి సాంగముగ స
ద్విజ్ఞానలక్ష్మీకళా
మోదాత్ముండయి మించె నెవ్వఁడు యశ
మ్మున్ నించి నల్దిక్కులన్
శ్రీదున్ నే నల రామనాథు జనకున్
సేవింతు సద్భక్తి నీ
పాదమ్ముల్ రఘురామ పాహియని సం
ప్రార్థించుచున్ రాఘవా!

వాజపేయయాజుల రామసుబ్బారాయఁడు

పీఠిక

రసికులారా !

సహజమగు తన కలమంజులస్వరమున భావమనోజ్ఞమంగళగీతములు పాడు నీకవికలకంఠపోతము శ్రీ సుకవితాసామ్రాజ్యము నేకచ్ఛత్రముగ నేలిన శ్రీ తిరుపతివెంకటేశ్వరుల కరుణాకటాక్షసుధారసము గ్రోలుచుఁ దత్ప్రభావమున రచించిన కబ్బములు పెక్కుఁగలవు అందు నీజానకీపతిశతక మొకటి - ఇది కేవలము భక్తిరసపరిపూరితమై లలితంపు శయ్య నలరారుచు నీతిరత్నముల కెల్లఁ బేటికయై చెలువొందుచున్నది ఇందు శ్రీరాముని త్యాగశీలతయుఁ గులసమాగత ధర్మగుణరక్షణమును జానకీవిమలపాతివ్రత్యమును లక్ష్మణుని సౌభ్రాతృత్వమును భరతుని నిష్కలంకమహాత్యాగమును భక్తిరసావేశమున వర్ణింపఁబడినవి ఈకవి తన తాతతండ్రులువోలె రామభక్తిపరాయణుఁడని తద్గ్రంధమే చెప్పక చెప్పెడిని

గుణసంపత్తి

సత్వగుణసంపన్నతను బిత్రాజ్ఞాపరిపాలనంబునను ధర్మరక్షణమ్మునను శ్రీరాముఁడువోలె ముందంజవైచు త్యాగధనులలో నీ యువకుఁ డొకఁడని యాతని జీవితచారిత్రమును గాంచిన సత్యశీలుర కెల్లఁ దెల్లముకాక మానదు

గ్రంధప్రయోజనము

శ్రీరాముని చారిత్రమును బెక్కురు కవిపుంగవులు కావ్యనాటకశతకరూపముల రచించియుండ నిప్పుడీ

గ్రంధమువలని ప్రయోజన మేమి ?

అట్లు నిరసింపవలదు మోక్షసాధనములలో భక్తియే ప్రధమసాధనమని వ్యాసాదు లుద్ఘోషించుటంజేసి భక్తిరసపూర్ణమగు నీశతకము ముముక్షుజనుల కెల్ల మార్గదర్శకమై భక్తినిఁ బెంపొందించెడిని మఱియు,

మ॥ రాఘవే
శ్వరుచారిత్రము నెవ్వ రెన్నఁగ తులన్ వాక్రుచ్చినన్ గ్రాలదే ?

అను నార్యోక్తు లబిన దనీయములు - కలిగినదానఁ దృష్టి పడఁగల్గి క్షమాసత్యముల నుపాసించుచుఁ బరమేశ్వరప్రతిపాదకమగు కవిత్వమును రచించుచు దాన జీవితము గృతార్థత గావించుకొనుట పండితప్రశంసనీయము

గుణదోషములు

ఇందు శైలి మధురముగ నున్నది వినువారి వీనుల నమృతంపు సోన గొలుకురీతిఁ దేటతెల్లమగు మాటలతో భావము విశదీకరింపఁ బడినది వేయేల కవితాప్రపంచమున కీకవి వర్ధమానచంద్రుఁడు మఱియు నిందు 'చేతును త్రోతువె' ఇత్యాదిప్రయోగము లసాధువు లని కొందఱిమతము అందందుఁ బునరుక్తములు క్వాచిత్కము లగుచున్నను నయ్యవి భక్తిరసతన్మయతను వ్యక్తపఱచుటంజేసి శతకమునకు నూతనాలంకృతులయి సత్కవిజనాదరణీయము లగుచున్నవి

అభినందనము

విద్యాభిమానియగు నితనికి శ్రీ రాజా సురభి లక్ష్మారాయ మిడిల్‌స్కూలునందునఁ బ్రధానోపాధ్యాయత్వపద మొసంగి గృహారామాదుల నిచ్చి దయ నాదరించుచుండిన శ్రీ శ్రితజనకల్పవల్లియగు శ్రీ జటప్రోల్ మహారాణి శ్రీ వేంకటరత్నమాంబాజననీమతల్లికిని శ్రీ తత్కుమారరత్నములగు శ్రీ రాజా జగన్నాధరావుబహాదర్ వారికిని నా జగన్నాథుఁడు చిరాయుష్యమును స్థిరసామ్రాజ్యలక్ష్మీవిభవంబు నొసంగి రక్షించుఁగాక

మఱియు, స్నేహలతా వితాసంఘమునకు నధ్యక్షుఁడయి సద్గ్రంధరచనకుఁ గడంగుచుండిన యీతని యుద్యమమునకుఁ బరమేశ్వరుఁడు తోడగుఁగాక

—♦ ఆశీర్వచనము ♦—

మ. గురు నాజ్ఞం దలఁదాల్చి ధీమణులకున్ గోవిందుఁ డానందమున్
స్థిరసౌఖ్యమ్ముఁ జిరాయువున్ విజయలక్ష్మిం గూర్చి పాలించు-నా
పరమాత్ముండగు రాఘవేశ్వరుని దివ్యంబైన చారిత్రమే
వరలుం దత్పరమార్థలక్ష్యముగ నోవత్సా! శుభం బయ్యెడిన్ 1

మ. రఘురామున్ భజియించుచుంటివిక దా! రక్షించు నిన్నాతఁడున్
రఘువంశమ్మున కాదియైన రవియున్ రక్షింపఁడే నీసతిన్
లఘుతం జెందుదురే? రఘుప్రముఖు లౌరా! భక్తసంత్రాణల
బ్ధ ఘనోద్యద్రమణీయకంకణలసత్ప్రాంచత్కరాంభోరుహుల్ 2

మ. చిరసౌభాగ్యముగల్గి నీసుదతి వాసింగాంచి నీపుత్రులున్
స్థిరసంపత్కమనీయవైభవయశశ్శ్రీమత్తచే నీవునున్
ధర వర్ధిల్లుఁడు నూఱువత్సరము లుద్యద్రమ్యహర్మ్యాగ్రది భ
ర్మరమామందిరచంద్రశాలల శుభప్రాచుర్య మేపారఁగన్ 3

ఉ. రాఁగల పెద్దియున్ మనకు రాఁగలదంచుఁ దలంచుచున్ మహా
భాగులు యోగులున్ నడచు భవ్యపథమ్మును బట్టుటల్ మహా
త్యాగులలక్షణంబని యెదం దలపోయుచు ధర్మరక్షణో
ద్యోగుఁడవై మనంగదవె విశ్రుతకీర్తిని దానసంపదన్ 4

మ. స్తుతిపాత్రింబగుఁగాక నీచెంత-మోశుం డాయురారోగ్యసం
యుతఁగాఁజేసి భవత్సతిన్ మనుచుఁగా కుద్యత్కృపాదృష్టిమై-
సతతమ్మున్ హితబంధువర్గమున కుత్సాహమ్ము దీపింపఁగా
మతిమచ్ఛేఖర! నీకవిత్వము జగన్మాన్యత్వముం జెందుతన్ 5

ఇట్లు,

పిఠాపురము,
29-2-32

జయంతి రామనాథశాస్త్రి,
విద్యార్థి

మ॥ రా॥ శ్రీ వాజపేయయాజుల రామసుబ్బారాయఁడుగారు రచించిన జానకీపతిశతకమునందలి కొన్నిపద్యముల నవలోకంచితి ఈకబ్బము భక్తిప్రధానమని చెప్పనొప్పెడిని కవిత్వము ప్రసాదగుణమున నలరారెడిని వృత్తి యుపనాగరికాప్రచుర మనఁజెల్లును అలంకారము లటనట శ్రోతల మనముల నాహ్లాదము నుప్పతిల్లంజేసెడిని

శ్రీ రామసుబ్బారాయఁడుగారు మఱికొన్ని శతకముల రచించిరి అయ్యవియు సందర్భానుగుణముగ భావపోషణముం జేయుటలో మిన్నలై మన్నన గనుచున్నయవి

ఇదియునుంగాక వీరేర్పఱచిన స్నేహాలతాకవితాసంఘమునాఁ బిలువంబడు కవిసమాజమువారు రచించిన కబ్బములును యుక్తములుగఁ జూపట్టెడిని ఇట్టికావ్యముల వ్రాసియు మఱియు వ్రాయించి యుఁ గాలక్షేపమొనర్చెడు శ్రీ రామసుబ్బారాయఁడుగారి కాయురారోగ్యైశ్వర్యముల నిచ్చి భగవానుఁడు చిరకాలము రక్షించుఁగాత

వాజపేయవంశవార్ధిచంద్రమ ! రామ
సుబ్బరాయ ! నీదు కబ్బమందు
పద్యసముదయంబుఁ బరికించినాఁడఁ బో
సంతసించినాఁడ స్వాంతమునను ॥

శ్రీధర పరశురామశాస్త్రి

TESTIMONIAL by
Sree Raja Inuganty Venkata Krishna Rao Bahadur Varu

Mr V Ramasubbarayudu garu B A of Kovvur is very well known to me for the last five years both as a Palace Tutor and Head master of the local middle school of Jatprole state He is an industrious and deligent young man with an excellent character Inspite of his many sided interests his field of specialisation lies in Vernacular and Sanskrit and he cultivated his Vernacular to such an extent that it is amazing while at the same time discharging hi duties as the Headmaster of the Middle School and tutor in the palace side by side in a way which won for him the good will and esteem of his pupils and superiors It is only on account of him that the Middle School at Kollapuram (Jatprole State) has come to such a good state as is at present and I am confident that he would loose no time ere long to make still bettei u e of his extraordinary talents in that direction His general character leaves nothing to be desired and in his case intelligence is combined with conscientiou ness I wish him every success in life

(Sd) I V KRISTNARAO
Zamindar of Tirupacchur

KOLLAPURAM
1st Septembei 32

ఈ వాజపేయయాజుల రామసుబ్బారాయఁడుగారు ప్రధాన ముగా నభ్యసించిన భాష యింగ్లీషు అందు బి ఏ ప్యాసుచేసినారు కాని మొదటనుండియు మాతృభాషయగు నాంధ్రభాషయం దీయన కభిమాన మెక్కుడు అక్కతన మాయెడల నెక్కుడుప్రేమతో మా గ్రంథములను జదివి పాండితిని సంపాదించుకొన్న మా యేకలవ్య శిష్యులలో నగ్రగణ్యుఁడు ఈయన మామొగమును జూడకమునుపే కవియై మంచి పాండితి నాంధ్రమునందు సంపాదించినవాఁడయ్యె నిటీవల యల్ టి పరీక్షార్థము రాజమండ్రిలో నున్న దినములలో నవకాశమైనప్పుడెల్ల సమీపముననున్న మాగ్రామమునకు వచ్చి నా

యొద్ద భాషావ్యాసంగము గూడఁ జేసి మఱికొంత పాండిత్యమును సంపాదించుకొన్నాఁడు ఈకారణమున మా కీయన సాక్షా చ్ఛిష్యుఁడుకూడ నై యున్నాఁడు ఇప్పుడు చక్కగాఁ గవిత్వమును రచియించుచున్నాఁడు పాండిత్య మటుండ నిట్టియోగ్యతకల వానిని మాట నాటఁ గాని సాధారణముగాఁ దటస్థింపఁడని నా నిశ్చితాభిప్రాయము ఇట్టివాఁ డుపాధ్యాయుఁడగుట విద్యార్థుల భాగ్యమని వేఱుగఁ జెప్పనక్కఱ లేదు ఈయన భగవద్గీతాపరీక్షకూడ మొదటితరగతిగా నిచ్చియుండెను వర్తనమునకును గీతావ్యాసంగమునకును సంబంధము కలదని చూచినవారెల్ల నిశ్చయింపఁగలరు

కడియము
తూర్పుగోదావరిజిల్లా

చెళ్లపిళ్ల వేంకటశాస్త్రి,
శతావధాని

చిరంజీవి వాజపేయయాజుల రామసుబ్బారాయఁడుగారిని జిరకాలమునుండి నే నెఱుంగుదును చిన్ననాఁటనుండియు నతఁడు బుద్ధిమంతుఁడై యాంగ్లేయభాషాభ్యాసముచేసి పట్టపరీక్షయందుఁ గృతార్థుఁడయ్యె నంతతోఁ దనివినందక యీనాఁటి యాంగ్లేయవిద్యాప్రవీణు లగుయువకులవలె మాతృభాష నిరసింపక దానియందుఁ దగిన కృషిచేసి పాండిత్య మలవఱచుకొని శ్రీ రాజా సురభి వేంకటలక్ష్మారావుబహద్దరువారి జీవితము, ఆరోగ్యవేంకటేశ్వర రాజరాజేశ్వరీశతకములు శనిస్తోత్రము మొదలగు గ్రంథములను రచియించెను ఈయన నేర్చినవిద్యకు వినయము వన్నె వెట్టుచున్నది విద్యావినయములకు సత్ప్రవర్తనము మెఱుఁగువెట్టుచున్నది గుణసంపన్నుఁడైన యీ యువకునకుఁ బరమేశ్వరుఁడు దీర్ఘాయురారోగ్యములు ప్రసాదించుఁ గాత

రాజమహేంద్రవరము

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము

బ్రహ్మశ్రీ వాజపేయయాజుల రామసుబ్బారాయఁడుగారిచే రచింపఁబడిన యీ జానకీపతిశతకము ధారాశుద్ధిగలిగి మృదుమధుర పదగుంభితమై యలరారుచు రామభక్తు లత్యంతాభిలాషతోఁ జదువు కొనుటకు యోగ్యముగా నుండెననుటకు సందియములేదు శతకము చేతఁబట్టి యొకటిరెండుపద్యములు పఠించిన భక్తులును రసికులును శతక మంతయుఁ జదువకుండ వదలిపెట్టఁజాలరని తన్మాధుర్యము తఱచుగా ననుభవించిన నాయభిప్రాయము అక్కృతంబుననే యభినవ సరస్వతియం దిద్దానిఁ బ్రచురించితిని ప్రతిపద్యమును బ్రత్యక్షరమును బలుమాఱులు పఠించియుఁ బరిశీలించియుఁ బ్రత్యంతరము లిఖంచియు నున్న కారణమునఁ బ్రకృత మీశతకమున దోషలవమును నుండదని నేను దృఢముగాఁ జెప్పఁగలను ఉపమోత్ప్రేక్షా ద్యర్థాలంకారములు గాని వృత్త్యనుప్రాసాది శబ్దాలంకారములుగాని విశేషించి కలిగి యంత ప్రౌఢము గాకున్నను మనోహరమైన ధార గలిగి సులభశైలి తోఁ బాఠకులకు భక్తిజనకమై యున్ననటకు సంశయము లేదు గ్రంథకర్తయగు రామసుబ్బారాయఁడుగారు సుజనులు భగవద్భ క్తులు పండితపక్షపాతులు కవితాలోలురు ఇంకను నిత్యా ద్యనేక సుగుణగణవిశిష్టులు ఇంగ్లిషులో బియేలు ఆత్మాభ్యస్తమగు నాం ధ్రాంగ్లేయభాషలలో ననేకులకు గురువులు అందును శ్రీ జటిప్రోలు సంస్థానాధిపతులగు ప్రస్తుత కుమారరాజాగారి కాంగ్లోపాధ్యాయులై వర్తమానమునఁ దత్సంస్థానమును బాలించుచున్న వారి పాలకమాత యగు రాణి వెంకటరత్నమాంబగారి యధికాదరణమునకుఁ బాత్రులు రామసుబ్బారాయఁడుగారు పైయంశము లన్నియు నీశతకమున స్ఫురిం చునట్లు వ్రాసియే యున్నవారు కావున నియ్యది ప్రశంసాపాత్రమైన శతకమని యస్మదాశయము

జానపాటి పట్టాభిరామశాస్త్రి,
అభినవసరస్వతీసంపాదకుఁడు

—* కృతజ్ఞత *—

నాగరఖండ స్వర్ణకారవ్యవహారాది బహుగ్రంథకర్తలును శతావధానధనులును నభినవసరస్వతీ పత్రికాధిపతులును సనాతన ధర్మతత్పరులును నగు బ్రహ్మశ్రీ జానపాటి పట్టాభిరామశాస్త్రిగారు శ్రీ జటప్రోలు సంస్థానములోఁ జేరిన కొల్లాపురగ్రామము వచ్చినప్పుడు నాభాగ్యవశమున నాయింటనే నివసించిరి ఇట్టి మహనీయులను దర్శించుట కదియే నాకుఁ బ్రప్రథమభాగ్యము నాకు నాంధ్రకవిత్వమునందొకింత యభిరుచి యుండుటంజేసి శాస్త్రిగారివద్దఁ గొన్ని కవితారహస్యములను సంగ్రహించితిని నాచే రచింపఁబడిన శనిస్తోత్రనక్షత్రమాలను సంస్కరించి తగు పీఠికవ్రాసి నన్నుఁ గృతకృత్యునిజేసిన మహాత్ములు వీరే నా ప్రియశిష్యురాలగు శ్రీమతి చేబ్రోలు సరస్వతీదేవిగారిచే రచింపఁబడిన 'సరస్వతిరామాయణము'నకు సదభిప్రాయమిచ్చిన పుణ్యాత్ములును వీరే నాఁటినుండి నా 'స్నేహలతాకవితాసంఘము' నకును వీరికిని దగు బాంధవ్య మేర్పడినది సంఘసభ్యు లందఱును వీరి నుచితభక్తితో సత్కరించి నాఁటినుండి వీరిని బెద్దఁజేసి యొకగురునిగ భజించుచున్నారు ఇప్పుడు నా యీ జానకీపతిశతకమును నాయందుఁగల శిష్యవాత్సల్యముచేఁ జక్కగా సంస్కరించి దానిపై సదభిప్రాయమిచ్చి దిగంతవిశ్రాంతకీర్తి నార్జించి రమారమి 25 సం॥ నుండి జయప్రదముగ సాగుచున్న తమ యభినవసరస్వతీ పత్రికలోఁ బ్రచురించి నన్ను ధన్యునిగఁ జేసినందులకు నా హృదయపూర్వకమగు సాష్టాంగవందనసహస్రంబులను త్రికాలములయందును శ్రీశాస్త్రిగారికి సమర్పణముచేయుచు నా కృతజ్ఞత నీరీతి వెల్లడించుచున నన్నును నాకవితాసంఘమును నుద్ధరించుచున్న శ్రీశాస్త్రిగారికిఁ బరమేశ్వరుఁడు సంపూర్ణాయురారోగ్యైశ్వర్యముల నిచ్చి సంరక్షించుఁగాతమని ప్రార్థించుచుదును

ఇట్లు, విధేయుఁడు,

రామసుబ్బారాయఁడు, బి ఏ

శ్రీ సీతారామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

జానకీపతిశతకము

—— o ——

ఉ శ్రీగలవానిఁ గాఁగ నెఱుఁ జేయుమటంచు నినున్ భజింప ను
ద్యోగులయుం బొకండనయి యుండుట చాలు భవాబ్ధి రేబవల్
నేఁగఁగనీక తావకపవిత్రపదంబులు గొల్చులాగునన్
వేగ ననుగ్రహింపుమని వేఁడెద నే నిఁక జానకీపతీ ! 1

చ సదయత నాకు నాంధ్రమునఁ జక్కని కైతము నేర్పి యెంతయున్
ముద మొనగూర్చియున్న పరిమూషితశిష్యజవాళి బాధునిన్
విదితసమస్తగాధుని వివేకసనాథుని రామనాథునిన్
వదలక కొల్తు నెల్లపుడు వాగ్విభవాప్తికి జానకీపతీ ! 2

ఉ ని మహనీయమూర్తి మది నిల్పినవాఁడయి నీదునామమే
పాపములనెల్లఁ బాపునని భక్తిఁదలిర్పఁగ సంస్మరించుచున్
నేమముతోడ నెల్లపుడు నిన్ను భజించెను నాదుతండ్రి ఆ
నామమె నాదుజిహ్వపయి నాట్యము సల్పుత జానకీపతీ ! 3

ఉ రామునిభక్తుఁడై పుడమి రాజిలె నాజనకుండు పేర్మి శ్రీ
రాముఁడె మత్కులంబునకుఁ బ్రాపనిపల్కెను బిన్నతండ్రియున్
రాముఁడె దైవమంచు మది రంజిల నిన్ను భజించుచుంటి నేన్
బ్రేమ మదీయవంశ మభివృద్ధికిఁ దెమ్మిఁక జానకీపతీ ! 4

చ రకమగు నీదునామ మలరన్ దగ నుంచెను నాదుపేరునన్
బ్రకటితభక్తిభావమున రాజిలు నా జనకుండు గాన నే
నొకనిముసంబుగూడ నిను నోపిఁక గొల్వక వ్యర్థపుచ్చ వే
ఱొకపని లేదు నాకు విను మోయిరఘూత్తమ ! జానకీపతీ ! 5

చ గణపతిఁ గొల్చి యాపయిని గాని మఱొండు శుభప్రకాండముల్
గణన మొనర్ప రెవ్వరు జగమ్మునఁ గావున దంతిరాణ్ముఖున్

ప్రణుతుఁ గొనర్చి కబ్బమును వ్రాయుటకై తగఁ బూనువాఁడ వా
క్షణతికినై సదా కొలుతు వత్సలతన్ గన జానకీపతీ ! 6

ఉ నా ప్రియశిష్యురాలు మఱి నాదగుప్రేరణ నీదుగాథఁ దా
నోపిక శ్రీసరస్వతి మృదూక్తుల నింపి రచించె శిష్యులై
నీపయి నూఱుపద్యములు నిల్పిరి కృష్ణకుమారమిత్రముల్
కాపరివంచు నేను శతకంబునఁ గూర్చెద జానకీపతీ ! 7

ఉ రాజలలామ మీవు కడురంజిలునట్లు కవీంద్రు లెందఱో
ఈజగతిన్ శతంబులు రచించినవా ర్శతకంబు లేను నే
యోజనో నీపయిన్ శతక మొక్కటి వ్రాయఁగ సాహసించితిన్
తేజమునింపి యాకృతిని దీసికొనన్ వలె జానకీపతీ ! 8

ఉ ఎల్లరు భక్తిపూర్ణులయి యేభవదాకృతి దేవతాళి దా
ముల్లములందుఁ గన్గొనుచునుందురొ దేనిని సర్వరాట్టు చే
నోళ్ల నుతించుచుండునో జనుల్ దగ దేని ననాదియందొ యా
త్వల్లలితాకృతిన్ మదిని దప్పకనిల్పుదు జానకీపతీ ! 9

ఉ పాలసముద్రపు న్నడుమఁ బన్నగతల్పముమీఁద నీటుగాఁ
బాళిఁ బిసాళినవ్వ చెలువంబు ముఖంబునఁ జెంగలింపఁగా
శ్రీలలితాంగిదైన నను చెక్కిలి గొక్కుచు వీడ్యమిచ్చుచున్
మేలములాడు నిన్ దలఁతు మించినవేడ్కను జానకీపతీ ! 10

ఉ భూమి జలంబు మారుతము పుష్కర మగ్ని సమస్తలోకముల్
సోముఁడు సూర్యుఁడు న్మఱియు సూక్ష్మములైనచరాచరంబులున్
నిమహి మన్ జనింపనయి నివయి సర్వము నిండియుండఁగా
వేమఱు నిన్నుఁగాన కిటు విస్మృతిఁజెందితి జానకీపతీ ! 11

చ గజవరదాతవైతి వొకకాంతకు వల్వలొసంగి మానమున్
సుజనులు మెచ్చఁ గాచితివి సోకులరాయని ముద్దుబాలుఁ డ
య్యుజగరవహ్నివారిగరళాదుల మ్రిందకయుండఁజేసి తీ
రుజము హరించి సౌఖ్య మిడు రూఢిగ నాకును జానకీపతీ ! 12

చ కులమును గీర్తిసంపదయుం గూర్మియు దాల్మియు సత్ప్రవృత్తియున్
బల మనురాగమున్ సుఖ మపారపుభక్తియు భోగభాగ్యముల్
తఱఁగని ధర్మచింతయు నుదారగుణంబును మానవాళి కి
య్యల దయసేయు నీపదము నే స్మరియింతును జానకీపతీ! 13

ఉ నాపగఁ జేసితి గవనసాహసము కొల్లపురమ్మునందు నే
ఈ పరికటంపుసాహసమున కేపనుబాధముగం జెలంగున
స్లైపువహించు 'రెడ్ లెటరు' నింపుగఁ గూర్చితి మానపత్రికన్
నిపటులశక్తి ముందునకు నెట్టఁగ నా నిఁక జానకీపతీ! 14

ఉ ఎప్పుడు మేలు కాంచి హృదయేశ్వరి సీతనుగూడి లీలలం
దొప్పుగఁ దేలుచుందువో మృదూక్తుల నాపెను దన్పి యప్పుడే
తిప్పుమ సీకటాక్షనియతిన్ నను నక్కవ నుద్ధరింపఁగాఁ
జెప్పెడి దేమి నీకు సరసీరుహలోచన! జానకీపతీ! 15

ఉ పంబినవేడ్కన్ నిన్ గొలుచు భక్తజనంబులలోఁ బ్రధానుఁడన్
డంబములేనివాఁడను బడాయివహించెడు వాఁడఁగాను అ
ర్థంబునుగోరి నిన్ గొలుచు దాసుఁడఁగాను భవత్కృపాపదా
ర్థం బొకదున్నఁ జాలు సతతంబును నాకది జానకీపతీ! 16

చ శరణని నిన్నుఁ జేరితిని సారెకుసారెకు భక్తిమై నమ
స్కరణము నీపదాంబుజయుగంబునకుం దగ సల్పుచుంటి మేల్
వరమునొసంగి నన్నుఁ బరిపాలనఁ జేయక తప్పదింకఁ జె
చ్చెర నరుదెంచి నాకు దయసేయవె మోక్షము జానకీపతీ! 17

ఉ దాసులు చేయుతప్పులను దప్పకత్రోయుట నీకు ధర్మమా
వీసము లోటు సూప కిటు విశ్రుతభక్తిని గొల్చుచున్న నీ
దాసుఁడ నేను మూఢుఁడ నితఃపర మేమియు నేనెఱుంగ నా
దోసములన్ సహించి పరిరక్షితుఁ జేయవె జానకీపతీ! 18

ఉ పొంగినవేడ్కన్ నీదు పదముల్ దగఁ బట్టితి మూఁడువేళలన్
వాగి నమస్కృతుల్ వినయవంతుఁడనై పచరించుచుంటి త

న్వాంగినిగూడి యాత్మను సమర్పణసేయుచునుంటి సత్కృపన్
మంగళముల్ లభించునటు మాకు ఘటింపుము జానకీపతీ ! 19

ఉ. పాలనసేయువాఁడవని వారక నిన్నదఁ గొల్చుచుంటి- నే
వేళను నీపదాబ్జములు వేర్మిని గన్నుల నద్దికొంచు నేఁ
గాలము నెట్టుచుంటిని సుఖంబును గాంచుచునున్నవాఁడ ని
న్నో ! భజించువారి కిఁక నుండునె లోపము జానకీపతీ ! 20

ఉ. నీపవిత్రరూపమున్ నిలిపి నిచ్చలు మ్రొక్కనివారు లేరు నీ
సుపవిత్రతంబులో కృతులఁ జూడనివారును లేరు లేరు నీ
వపవిత్రమానయోగమహిమాఢ్యుఁడ నాదిగురుండ వౌచుఁగా
నీపవిత్రభక్ నుతించుటకు నేరఁ డెవండను జానకీపతీ ! 21

ఉ. హెచ్చినభక్తిఁ జందురిసకు నెల్లరు నీయరె నూలిపోగు ? అ
ట్లచ్చపుబత్తి నుత్పలము లర్పణసేయుదు చంపకమ్ములన్
జెచ్చెర నీపదాబ్జములఁ జేరిచి సారె నమస్కరింతు నన్
మచ్చికతోడఁ గావఁగదె మాట లిఁకేటికి జానకీపతీ ! 22

ఉ. తావకమైన రూపమును దైవతముల్ నుతియింపలేరు నీ
పావననామ మీశుఁడును బ్రస్తుతిసల్పఁగఁజాలఁ డొట్టు లీ
సేవకుఁ డట్టినిన్ను స్తుతిసేయఁగలాఁడిఁక ? అట్టుగాన న
న్నీవె కృతార్థుఁజేయవలె నెట్టులొ గట్టిగ జానకీపతీ ! 23

ఉ. రాతిని నాతిఁజేసితివి రాజశిరస్కుని విల్లు త్రుంచి తే
జోతతులొ వచ్చి సాయపడఁ గూడఁగఁదోసితి రావణాసురున్
ఖ్యాతి గడించినాఁడవు సుఖాన విభీషణు రాజుఁజేసి ఆ
సీత నయోధ్యకున్ మరలఁ జేర్చితి పేర్చితి జానకీపతీ ! 24

ఉ. నేర్వఁగలేదు శాస్త్రములు నేర్పునఁ జేయఁగలేదు దానముల్
నేర్వఁగలేదు వేదములు నేనెఱుఁగన్ గవితారహస్యముల్
నేర్వఁగలేదు సత్కృతులు నిచ్చలుఁ జేసెడుశక్తి లే దిఁకీ
సర్వము నీవె కూర్తువని సన్నుతి సల్పెద జానకీపతీ ! 25

ఉ కోరికలేమి సంపదలు గూర్పుటకై మఱిమఱి భోగముల్
నారికిఁ బ్రీతిమాటలను సల్పఁ బ్రియత్నము సేయ వస్తుసం
భారము మీఁదికోరికెయు మానెను త్వత్పదభక్తి యొక్కఁడే
కోరుచునున్నవాఁడ సమకూర్పుము నాకది జానకీపతీ! 26

ఉ గాలము చేరుపైనకుఁ జ్ఞప్తికి వచ్చునొ రాదొ యప్పుడా
కాలమునందె చెనలుఁగఁగా మదిఁ దోఁపదు నిన్ భజింపఁగాఁ
బాలనసేయుమయ్య ననుఁ బావన తావక పద్మగంబుపై
వ్రాలి నమస్కరించెదఁ బరాత్పర! రాఘవ! జానకీపతీ! 27

ఉ నీదగు నామమెప్పుడును నిష్ఠమెయిన్ జపియించుచుందు స
మ్మోదముతోడ నీకరుణ పూర్తిగ నాపయి నుంచఁజాల బ్రి
పగనిరితిఁ జిత్తము త్వత్పదాబ్జ సమర్పణసేసె యొంతయున్
నీదయఁ గాంచువారలకు నేరములుండునె జానకీపతీ! 28

ఉ నీవ జపాగ్నిహోత్రములు నీవ పవిత్రమునైన తీర్థముల్
నీవ యశేషపూజలును నీవ ప్రశస్తక్రియాఫలంబులున్
నీవ మహానుభావుఁడవు నీవ సమస్తమటంచుఁ గొల్తు నీ
పావనపాదపద్మములు పాలనసేయుము జానకీపతీ! 29

ఉ ఉల్లముఁ దావకీనపదయుగ్మమునందునఁ జేర్చినాఁడ సం
ధిల్లినభక్తితోడ వెనుదీయక నాపయిఁ బ్రేమచూపి రం
జిల్లఁగఁజేయుమా మనసుచేకురఁజేయుమి సర్వసౌఖ్యముల్
సల్లలితద్యుతుల్ పఱపి చక్కఁగఁ గావుము జానకీపతీ! 30

ఉ స్నానసంధ్యయున్ జపము సత్తపముం దృజియించినాఁడ నా
మానసమందు నేకరీతి మాత్రము నిల్పి భజించుచుంటటల్
మానఁ దృదేకభక్తి క్షణమాత్రము మానుటలేదు నిపద
ధ్యానము సేయుటల్ నిజము తప్పదుసుమ్మిది జానకీపతీ! 31

చ తనువు స్థిరంబుగాదనెడు తత్త్వమెఱింగియు భోగభాగ్యముల్
ధనములు బుద్బుదంబులని తథ్యముగాఁ దలపోయుచుండియున్

మనుజు లదేటికో విడువమానరు పాపపుఁజత మూఢులై
కనుఁగవఁగప్పుఁబోకు మెటు గాఢతమం బున జానకీపతీ ! 32

ఉ మానవు లేమిచేసినను మానితమైన భవత్పదా బుజ
ధ్యానము లేమిచేఁ గలుగునా ! తగుమోక్షపదంబు మానులై
తానలకేగిరే సుగతిఁ గాంచఁగఁజాలరు నీదుసత్కృపన్
మానుగఁ గా చనప్పుడు సమస్తము వ్యర్థము జానకీపతీ ! 33

ఉ నీమహనీయనామమును నిత్యము నెంచును సర్వలోకముల్
నీమహనీయపాదము ను నిచ్చలుగొల్తురు బ్రహ్మముఖ్యులున్
నీమహిమంబు నెన్నుటకు నేరరుగా కవిసార్వభౌములున్
నామది నెసమర్థన ను నాటుము శీఘ్రము జానకీపతీ ! 34

ఉ రామ గుణాభిరామ రఘురామయటంచు వచించినంత నే
కామితమొందఁదీగును సుఖంబును జేకుఱు నెల్లవేళలన్
నిరుడుతోడఁ గొల్వ నెడ విరయిపోవును పాపసంఘముల్
నిమహిమ బునెన్నుటకు నేర్తురె యేరును జానకీపతీ ! 35

ఉ తారకమంత్రమెప్పుడును దారు జపింతురు మహేంద్రముఖ్యులున్
దారకమంత్రరాజజపతత్పరులే సుఖమొందువార లే
సారము లేని సంసరణసాగర మల్లన నీఁదు నేను నీ
తారకమంత్రమున్ జపమునల్పెదఁ దప్పక జానకీపతీ ! 36

ఉ అజ్ఞుఁడనంచుఁ దోఁయ రయమ్మున నొద్దకుఁ జేరఁదీసి నన్
విజ్ఞునిగాఁగఁజేయుమిఁక వీడను బట్టిన నీపదమ్ము స
ర్వజ్ఞుఁడునుం ద్వదాజ్ఞను శిరంబునఁ దాల్చుచునుండుఁగాన నే
ప్రాజ్ఞుఁడవంచు వ్రాలితి భవత్పదమందున జానకీపతీ ! 37

ఉ భాగ్యములబ్బు ని చరణపద్మము గొల్చినవారికెల్ల ఆ
యోగ్యత నాకుఁగూడ నెటులో సమకూర్పుము దాన నాకు సౌ
భాగ్యము గల్గు సౌఖ్యమును బ్రాప్తమగుం దుదకేను శుద్ధవై
రాగ్యముఁబూని నీదరికి రాఁగలవాఁడను జానకీపతీ ! 38

ఉ. భక్తుఁడ నీకు నేను మఱి పావనతావక నామమంత్రముం
భక్తిదలిర్ప నిచ్చలును భావమునం దలపోయుచుంటి నా
శక్తికొలందిఁ బద్యములుసల్పి త్వదీయయశంబు ధారుణిన్
వ్యక్తము సేయుచుంటి రవివంశసముద్భవ! జానకీపతీ! 39

ఉ. నన్నుఁ గణించి నీకరుణ నాపయి జిల్కుచు నెల్లవేళలన్
దిన్నని వాగ్విలాసములుఁ దెల్వియు శక్తియు నిచ్చి ప్రోవవే
చెన్నలరార సౌఖ్యమును జెచ్చెరనిచ్చి యనుగ్రహింపవే
క్రన్నన జేరఁదీయవె వికాసముఁగూర్పవె జానకీపతీ! 40

ఉ. వ్యర్థుఁ డిఁకేమి సేయఁగలవాఁ డితఁడంచుఁ ద్యజింపఁబోకు మే
ర్థముఁగోరి నిన్ గొలువనైతి భవత్పదపద్మ మొక్కఁడే
ప్రార్థన సేయుచుంటి వినయంబున నా మనవిన్ గ్రహింపుమో
వార్థికృతస్తుతీ! విబుధవర్యతమాకృతి! జానకీపతీ! 41

ఉ. తన్వినిఁ గూడి నిచ్చలును ధర్మముఁదప్పక నీపదాబ్జమే
నన్వెతలందు ముంపక ఘనంబుగ నేలునటంచుఁ గొల్తు మే
నన్వెలసిల్లు తేజముఁ గనం ద్వదనుగ్రహముంచుఁదోఁచె ని
నన్వయియింపు ప్రోతునని నమ్మికగల్గఁగ జానకీపతీ! 42

ఉ. నమ్మితి నీపదాబ్జములు నన్ దరియింపఁగఁజేయునంచెదన్
నమ్మితి నీస్వరూపమును నాయెడఁ జాలఁ బ్రసన్నమైనటుల్
నమ్మితి నీపరాక్రమము నాకలుషంబులఁ గూల్చునంచిటుల్
నమ్మి భజించెదన్ ద్రికరణంబులచే నిను జానకీపతీ! 43

ఉ. నిక్కము సెప్పుచుంటి మది నేను ద్వదాకృతి సంస్మరించుచే
తక్క నితఃపరంబెఱుఁగఁ దావక పాదముతక్క నన్యమున్
దిక్కని నమ్మలే దెపుడు దీనుఁడఁగావున నాదొసంగు స
మ్యక్కృపతో క్షమింపఁదగదా? పెఱవాఁడన? జానకీపతీ! 44

ఉ. నే మొఱవెట్టుచుంటినని నేస్తమునం జనుదెంచి వేగ బి
ట్టో మడువారు లేరు, గద! యూఱక యిట్లు తపించుచుంటి నా

బాములు పాపరాదనుచుఁ బాపుఁడఁ గాంచును దోసిపుచ్చుటల్
నీమరియాదకుం దగదు నిక్కము సెప్పితి జానకీపతీ! 45

ఉ. వేదము నీవె విష్ణువని విజ్ఞులు పల్కఁగ వింటిఁగాన నే
నీమహనీయరూపమును నేను మనంబున నిల్పి నిచ్చలున్
నేమముతోడఁ గొల్చెదను నన్ను స్వదాసులలోఁ జేర్చి న
న్నోమిట కీకొనవయయు నుద్ధరిమూరుతి! జా కీ తీ! 46

ఉ. నేను నాకు గాటముగ కష్టములెన్నియొ వచ్చిపోవఁగన్
గన్గితి నన్ను నీ తయును నమ్మినభక్తుఁ డితఁడటంచు నన్
గన్గొను నాకు నీదు పదకంజముఁ గొల్చెడునట్టిభాగ్యమున్
గల్గవె నీకృపాగుణ గల్గినఁ గల్గుము జానకీపతీ! 47

ఉ. తారకమంత్రరాజజపతత్పరతన్ మన నా నిరీహు నా
నారదముఖ్యదివ్యమునినాథులకైన వశంబుగాదు కే
కోరికలో సదా మదిని గోరి చరించెడి యస్మదాదులా
ఆరయఁ దారకింబునకు నర్హతముల్ క్షితి జానకీపతీ! 48

ఉ. అక్కటికమ్ముతోడ నభయమ్మునొసంగెద వీవటంచు నీ
దిక్కున కేగుదెంచితిని దీనతఁ బట్టితి నీపదద్వయం
బెక్కుడుభక్తితోడ భజియించుచునుండితి అట్లుగానఁ బెం
పెక్కఁగఁ జేయుభారము వహింపుము నీవిఁక జానకీపతీ! 49

చ. సుఖకర తావకీనపరిశుద్ధశరీరసుసంగమంబుచే
నఖిలపతివ్రతాజనమునందుఁ బ్రధానతఁ గాంచి యుండెఁబో
నిఖిలజగన్ము మేలనఁగ నీసతి సీతయు యుష్మదీయస
మ్ముఖకృతవాసముం దనరఁ బుణ్యతమంబగు జానకీపతీ! 50

ఉ. ఆశ్రమవాసులైన మునులందఱు నీచరణద్వయార్చనన్
విశ్రములై యనంతరము విశ్రుతమాగతి నొంది యున్నవా
రాశ్రితపక్షపాతివని చూసవహించి త్వదర్చనాత్మకం
బాశ్రమ మేనునుం బడుదు అట్లె మొనర్పుము జానకీపతీ! 51

చ చెలువుగ భద్రపీఠమున సీతను గూడి విలాసలోలతన్
గలకల నవ్వుకొంచు రహిఁ గన్పడుచుందువు భక్తకోటికా
విలసితమే త్వదాకృతిని బ్రేమదలిర్పఁగఁ జూపరాదొకో
కలనయినం గృపామతిని గన్పడరాదొకొ ? జానకీపతీ! 52

ఉ నీ కరుణాసుధారసము నీరజశత్రుఁడు నీరజాప్తుఁడున్
బ్రాకటభక్తిఁ గ్రోలుదు రనారతమున్ మునికోటు లెప్పుడున్
వాకొనుచుందు రీమహిమ వాకిటనుండుచు నిన్ను దేవతా
నీకము గొల్చు పుణ్యమన నిక్కము వారిదె జానకీపతీ! 53

ఉ నీకు సమానులై యెవరు నిల్తురు నీసరిదైవతంబు ము
ల్లోకములందుఁ గాన మదిలో నినుఁ గొల్చి కవిత్వకల్పనో
ద్రేకము చేత నీకయి నెటి రచియించితి నూఱుపద్యముల్
నాకృతిఁ గాంచుఁ జేయుమిఁక నన్ గృతకృత్యుని జానకీపతీ! 54

చ వనరుహసంభవాదులును వర్ణనసేయఁగలేరు నిన్ను నే
మని యిఁక నేను జేయఁగలనైనను సాహసమూని యెట్టులో
నిను నుతియింపఁబూనితిని నేర్చినరీతి దొసంగులుండినన్
కనికరముంచి యేరికిని గన్పడనీయకు జానకీపతీ! 55

ఉ ఆదికి నాదియైన పరమాత్మవు నీవని నిశ్చయించితిన్
నాదుమనమ్ములోపల ఘనమ్మగు భక్తి నిగుడ్పఁ జేసి నే
నీదయఁ గాంచు కోర్కెమెయి నిన్ననయమ్మును గొల్చుచుంటి నా
మీఁద భవత్కృపారసము మిక్కిలిచిల్కుము జానకీపతీ! 56

చ అతులితమౌ తపంబు లొనియాడఁగ జేయు మునీశ్వరాదు ల
ద్భుతమగు నీప్రభావమును బూర్తిగ వా కొనలేకయుండ దు
ష్కృతమతినైననాకు నెటుచేకురు నిన్ను నుతించుభాగ్య ? మీ
శతకము వ్రాయమాత్ర మెటొ సాహసమూనితి జానకీపతీ! 57

ఉ. పొందవు మఖజాలములు పొందుగ నీ చరణద్వయమ్మునన్
డెందమునందు నిల్పికొని యిష్టమెయిన్ దగుపూజ సేయుచో
నెందును బొందఁజాలవుచుమీ భయరోగము లెవ్వఁడైన గో
విందుఁడవైన నిన్ విడిచిపెట్టనివారికి జానకీపతీ ! 58

చ. తపము లొనర్చినన్ దగిన దానములన్ దుదముట్టఁజేసినన్
జపములు పవిత్రిన్ సలిపినన్ నినుఁగాంచఁగ నేర నిక్కమ
చ్చపుఁ బదభక్తిచే సులభసాధ్యము నెడఁదాబుఁ బెరుటల్
కృపఁ గనుగొమ్ము కొల్తు నినుఁ గేవలభక్తిని జానకీపతీ ! 59

చ. నిరుపమమంగళాకృతిని నేర్పునఁదాలిచి భార్యతోడుతన్
సరసములాడుకొంచు మనసత్ప్రమయంబున నిముఖంబునన్
గరిమ నసిప్పించు నారసము నాపయిఁ జల్కు వి సమానఁగన్
వరద ! మహానుభావ ! యినవంశవివర్ధన ! జానకీపతీ ! 60

ఉ. వర్ధితకీర్తివంచు ననవద్యచరిత్రుఁడవంచు నెంతయున్
సార్థకనాముఁడంచు మతి సత్యముఁ దప్పనివాఁడవంచు నిన్
బ్రార్థనసేయుచుంటి నిటు బాగుగ నాపయిఁ బ్రేమముంచి యి
ష్టార్థములెల్లనిచ్చి చరితార్థునిఁ జేయుము జానకీపతీ ! 61

ఉ. నిర్జరులైన వచ్చి రహి నీయెదుటన్ నిలువంగలేరె ? వి
స్ఫూర్జితమూర్తి నిన్ శరణుఁబొందినవారికి లోటు గల్గ దే
దుర్జనుఁడున్ భవచ్చరణతోయజమంటి తరించుఁగాన నన్
వర్జనసేయఁబోకు పదపద్మముల టితి జానకీపతీ ! 62

ఉ. దుర్గతిఁ గాంతునన్ వనటఁ దోఁచ దొకించుకయున్ మనంబులో
దుర్గమఘోరసంసరణతోయధి మున్గుచునున్నవాఁడ దు
ర్మార్గమునందుఁ జిక్కుకొని మంతుఁ జేయుచునున్నవాఁడ నీ
వర్గమునందుఁ జేర్చుకొని పాలనసేయవె జానకీపతీ ! 63

చ స్థిరమయియుండ దెప్పటికిఁ జిత్తమిఁకేమనివిన్నవింతు వా
మరుఁడను నేనువట్టి మతిమాలినవాఁడను నైననేమి? నీ
చరణయుగంబునంబడితి సత్కృప లేవఁగఁదీసి కావ కె
ట్లటిముటితోడ నివు నను నావలఁద్రోసెదు? జానకపతీ! 64

ఉ విశ్రమమింతలేక నిను వేమరుఁ గొల్చుచునున్నవాఁడ నీ
యాశ్రయమందుఁజేరి యెటులైనఁ దరింపఁగనున్నవాఁడ నా
యాశ్రమమెల్ల నేటికిటు లెంతయు వ్యర్థముసేయఁజూచె? దీ
నాశ్రితరక్షకుండవుగదా? ఘన నీక్షితి జానకీపతీ! 65

ఉ ఆశయమంతయుండినను నంతయు వ్యర్థముగుఁ భవత్కృపా
వేశములేకయున్న బరునే? నిజభక్తునిఁ బ్రోచుటన్న, నీ
వే శరణంచు మ్రొక్కెద నిశించెద నీవ మదీయదైవతం
బీశ! రమేశ! ఓ జగదధీశ! శుభేక్షణ! జానకీపతీ! 66

ఉ బంధువు లాప్తులున్ సుతులుఁ బ్రాణము లుండినయంతదాఁక సం
బంధము గల్గఁజేసికొని బాగుగ డగ్గఱఁజేరుచుందు రా
బంధమునుండి యింతకయుఁ బ్రాప్తముగాదు ఫలంబు గాన నే
బంధములేని నీపద మవశ్యముఁజేర్పుము జానకీపతీ! 67

చ బుడగవలెన్ నశించు వరభోగములన్ మదిఁ గాంక్షసేయ నే
నెడుగున కాస్పదంబయిన శ్రీని గనింప నుతింప నెంతయున్
గడు వినయంబెసంగఁ గలకాలము నిన్ను భజించుచుందు నీ
యడుగులనాశ్రయింతును మహాత్మ! ప్రభానిధి! జానకీపతీ!

ఉ ఎన్నటికైన నీదుకృపకే మది నెంతయుఁ గాంక్షసేతు నే
నెన్నటికైన నీసుగుణమే బహుళంబుగ సన్నుతింతు నే
నెన్నటికైన నీదుపదమే పరమంబని భక్తిఁ గొల్తు నే
నెన్నటికైన నిన్ విడువకే భజియింతును జానకీపతీ! 69

ఉ. నీ కరుణాకటాక్ష మెవనిం గను ధన్యునిఁ జేయు వాఁడె పో
శ్రీకి నివాసభూతుఁడయి చిక్కనికీర్తి సంతరించి బ
ల్లోకవిధంబునన్ వెలుఁగు నిందును నందును గాన నాపయిన్
నీ కరుణాకటాక్షమును నిల్పి కనుంగొను జానకీపతీ! 70

ఉ. ధీమతియైన పెండ్లమును ధీరుని దమ్ముని గూడి కానన
స్తోమమునం జరించి హతదుష్టత నందు వసించు సంయమి
గ్రామము నోముచున్ భువనకంటకు రావణుఁ గూల్చి యతటన్
క్షేమముగూర్ప కోర్కె ప్రతసృష్టిలయస్థితి! జానకీపతీ! 71

చ. తనయులపైని భార్యపయిఁ దద్దయు బ్రేమ యొకింట సాజమె
వ్వనికిని భేదముండదిల స్వామికి భర్తున కల్లుగాన నా
తనయులు భార్యయుం దలఁపఁ దావకులే కద! ఇంక వారికిన్
దనరెడు భాగ్య మిచ్చి సతతంబును బ్రోవుము జానకీపతీ! 72

చ. తనయులు చిన్నవారు విదితంబుగదా సతి చిన్నదాచు! ఎ
డను మది నెంచిచూచినఁ గడుంగడుఁ దక్కువ నాకుఁగూడ ఇ
ట్లని ముఖచిహ్నముల్ గనినయంతనె సత్యము విప్పిచెప్ప నే
యనువునఁబ్రోచెదో? సుఖములందఁగఁజేయుచు జానకీపతీ! 73

ఉ. ప్రాణముపోవువేళ నిజబంధులు పుత్రులు పెండ్లి మాప్తులన్
గోణముగూడఁ దీసికొని క్రూరత వీడి గమింతురి తద్దయున్
రాణఁ జెలంగునప్పుడెదురన్ వసియింతురిటుగాక నివు నా
ప్రాణము పోవునప్పుడయినన్ ద్యజియింపకు జానకీపతీ! 74

ఉ. ధర్మ మధర్మమున్ సువిదితంబయి యుంకుటఁజేసి నేను స
త్కర్మములాచరించుచును దప్పక కల్గును మోక్షమంచు నా
నిర్మలమానసంబున వినీతుఁడనై నినుఁ గొల్చుచుంటి నే
కర్మమెఱుంగఁజూవె యిదిగాక రమాపతి! జానకీపతీ! 75

ఉ ప్రాకటతావకీనపదపంకజయుగ్మమునందు భక్తి శో
భాకరమైన నీదు మృదులాంగము లెప్పుడు మానసంబునన్
వీఁక వసింపఁజేయుటయు నేను భువిన్ మనునంతకాలమున్
నాకు ననుగ్రహించుటకు నమ్రతఁ గొల్చెద జానకీపతీ! 76

ఉ నీమృదుపాదపద్మముల నిశ్చలభక్తిని శ్రేయమిచ్చు త్వ
న్నామజపంబు భూమిపయి నాఁటిన మేటి వనాటపుంగవున్
ఏ మహనీయకార్యమును నేమమునం బొనరించు మారుతిన్
ధీమహితాత్మునిన్ గొలుతుఁ దీరనిభక్తిని జానకీపతీ! 77

ఉ మేటిబలంబునం గడలిమీఁదుగ లంకకుఁ జేరఁబోయి య
చ్చోట భవన్నిమిత్తముగ వేదనఁ జెందుచునున్న సీతయా
రాటము మాన్పి యామె కుశలంబును నీ కవలీలఁ జెప్పఁడే
నిటుగ నాంజనేయుఁ డతనిన్ భజియించెద జానకీపతీ! 78

చ పరమపతివ్రతాత్వమునఁ బ్రాయము కొంత క్రమించి భర్తని
ర్జరపుర మేలఁ గొల్లపురరాజ్యము దానును నేలుచుం బ్రజా
దరణము నైనభక్తియును దద్ద గడించిన రత్నమాంబ శ్రీ
కరముగ నాయురున్నతులఁ గాంచఁగఁ జేయుము జానకీపతీ! 79

ఉ ఆ జగదీశ్వరుండు కరుణాళువు సద్గుణసాగరుండు వి
భ్రాజితవైభవోన్నతుఁడు భాగ్య మభాగ్యము వ్రాయు బ్రహ్మ తా
నా జతినానఁ దోడుపడి నన్ గృతకృత్యుని జేయుపొంటె నే
నోజ భజించువాఁడ మహిమోజ్జ్వలు నాతని జానకీపతీ! 80

చ చిరునగ వంకురింప సరసీరుహము ల్నగు నీదుపాదముల్
కరముల నొత్తుచున్ మిగుల గౌరవమొప్ప భజించు సీతమన్
కర మనురక్తితోడ బిగికౌఁగిటఁ జేర్చి సుఖించునీవు న
న్నఱమఱలేక ప్రోవవలె నార్య! రఘూత్తమ! జానకీపతీ! 81

ఉ. దైవముపైన భారమిడి తజ్ఞులు సెప్పెడిరీతి నేగుచున్
భావనచిత్తులై సమయవర్తనులై చరియించువారికిన్
శ్రీ విలసిల్లునంచు విని శ్రేష్ఠపుదైవమవైనని న్నెదన్
భావనచేయుచుంటి విడి భారము నీపయి జానకీపతీ 82

ఉ. తప్పులు చేసినాఁడనని త్వత్పదపద్మములంటి చెప్పుచున్
దప్పక మ్రొక్కుకొంటిఁగద! దండముతోసరి దాసుతప్పు లే
కప్పరపాటు లేక బ్రతుకన్ గలభాగ్యము జీవితంబునం
దెప్పటికైనఁ గూర్తువ! మహిన్ సుఖపెట్టవ? జానకీపతీ! 83

ఉ. దృష్టిపథంబునం బడిన దేహవిరోధులనైనఁ బిమ్మటన్
శిష్టులు చేరుతావునను జేర్చు దయాబ్ధివిగాన నీవు నా
దృష్టిపథంబునం బడి విధించు సపర్య గ్రహించి నన్ను సం
తుష్టుని జేయరావె హతదుర్జనతాతతి! జానకీపతీ! 84

ఉ. మానమొకింత లేక యభిమానము పెల్లునఁ జేసి నేను గ
న్గానక చేయఁగాఁదగని కార్యము లెన్నియొ చేసినాఁడ అ
వ్వానిని నీ క్షమింపుమిఁక వచ్చెను బుద్ధియు నీవు స్వాశ్రితా
ధీనుఁడ నాశ్రయించితి మదిన్ గృపఁ బూనుము జానకీపతీ! 85

ఉ. పాపము లెన్నియేని సులభంబుగఁ జేసితి నిప్పు డెక్కుడౌ
తాపముఁ జెందుచుంటి గతధైర్యుఁడనైతి దురంతమైన యీ
తాపముచేత నాదుమది తా ననయమ్మును దహ్యమాన మ
ప్పాపము రూపుమాపి ననుఁ బావనుఁ జేయుము జానకీపతీ! 86

చ. తెలియక కొన్నియున్ మఱియుఁ దెల్వినిగాంచిన వెన్కఁ గొన్నియున్
సలిపితి నేను బాపములు చాలనున్నవి యవ్వి యెన్నఁగన్
దెలిసియుఁ జేసినందులకుఁ దీవ్రతరంబగు తత్కృతాంతశి
క్షలనుభవింపకుండ నను సత్కృపఁ జూడుము జానకీపతీ! 87

ఉ. ఈ విధమైనకష్టముల నేనిలఁ గుప్పుట యెంతకాలమో
భావమునం దెఱుంగఁగద! బల్భయమయ్యెడి నెంచిచూడ నా

కేవిషయంబుఁజూచినను నెంతయు రోఁతగఁ గానుపించు సు
శ్రీవిలసిల్లఁగాఁదగిన శ్రేయముఁ గూర్పుము జానకీపతీ! 88

చ పరధనముల్ హరించి పరభామలఁ గోరుచు ధర్మమార్గముల్
మఱచి ధరం జరించు మదమత్తునకున్ సమవర్తి యెట్టి దు
ర్భరమగుశిక్ష వేసెడినొ భ్రాంతత నాకది వేయనేల నీ
కరుణకుఁ బాత్రుఁ జేసికొను గావుము వ్రాలితి జానకీపతీ! 89

చ ధరఁగల తీర్థకోటులకుఁ దానకమై విలసిల్లు నీపదాం
బురుహము లాశ్రయించితిని పూజయొనర్చితి నీకు సత్కృపల్
బొరసినఁగాని కాను గడుఁబుణ్యుఁడ నింక ననుగ్రహింపుమో
యరుణగభస్తిసంతతి మహాబ్ధినిశాపతి! జానకీపతీ! 90

చ కలతను బొందఁగాఁదగినకాలము నెప్డు ఘటింపఁబోకుమా
మెలఁకువతోడ నిన్నెపుడు మేమురభక్తి భజించుచుందు నా
నెలత కనామయంబొసఁగి నిచ్చలు నా యెడ లుడ్పి ప్రోవుమా
చలనములేని సౌఖ్యమును జక్కఁగఁ గూర్చుచు జానకీపతీ! 91

ఉ అన్నవ నీవు పూర్వభవమందున నోచిన నోము గాన నీ
కెన్నటికైన సౌఖ్యమువహించెడు భాగ్య మదెట్లుగల్గు నం
చెన్నఁగరానికష్టములు నెప్డు ఘటించుచు దుఃఖవార్ధిలో
నన్నిటుముంపఁ బాడియగునా? వచియింపుము జానకీపతీ! 92

చ అలసి శ్రమంబుతో నతిథి యాత్మగృహంబున కేగుదెంచినన్
కలిగినమాత్ర మన్న ముదకంబు నొసంగక సేదదీర్చి నా
ఇలు సొరనేల యేమిటికి నీడకు వచ్చితివంచుఁ గ్రూరతన్
చలమునఁ బల్కియుంటినొకో నన్గరుణింపవు జానకీపతీ! 93

ఉ స్రుక్కుచునుంటి కంఠమును శోషిలె ధైర్యములేదు నెమ్మదిన్
బొక్కుచునుంటి దీనుఁడను బోష్యపువర్గములోనివాఁడ నా
చిక్కులుదీర్చి హర్షమును జెందఁగఁజేసి యనుగ్రహించి నీ
ప్రక్కకుఁ జేర్పరాదె? యనురాగముమీఱఁగ జానకీపతీ! 94

కేవిషయంబుఁ జూచినను నెంతయు రోఁతగఁ గానుపించు సు
శ్రీవిలసిల్లఁగాఁదగిన శ్రేయముఁ గూర్పుము జానకీపతీ! 88

చ పరధనముల్ హరించి పరభామలఁ గోరుచు ధర్మమార్గముల్
మఱచి ధరం జరించు మదమత్తునకున్ సమవర్తి యెట్టి దు
ర్భరమగు శిక్ష వేసెడినొ భ్రాంతత నాకది వేయనేల నీ
కరుణకుఁ బాత్రుఁ జేసికొను కాళుం వ్రాలితి జానకీపతీ! 89

చ ధరఁగల తీర్థకోటులకుఁ దానకమై విలసిల్లు నీపదాం
బురుహము లాశ్రయించితిని పూజయొనర్చితి నీకు సత్కృపన్
బూరసినఁగాని కాను గడుఁబుణ్యుఁడ నింక ననుగ్రహింపుమో
యరుణగభస్తిసంతతి మహోబ్ధినిశాపతి! జానకీపతీ! 90

చ కలతను బొందఁగాఁదగిన కాలము నెప్డు ఘటింపఁబోకుమా
మెలఁకువతోడ నిన్నెపుడు మేమరభక్తి భజించుచుందు నా
నెలత కనామయంబొసఁగి నిచ్చలు నా యెడ లుడ్పి ప్రోవుమా
చలనము లేని సౌఖ్యమును జక్కఁగఁ గూర్చుచు జానకీపతీ! 91

ఉ అన్నవ నీవు పూర్వభవమందున నోఁచిన నోము గాన నీ
కెన్నటికైన సౌఖ్యమువహించెడు భాగ్యమదెట్లుగల్గు నం
చెన్నఁగరానికష్టము నెప్డు ఘటించుచు దుఃఖవార్ధిలో
నన్నిటుముంపఁ బాడియగునా? వచియింపుము జానకీపతీ! 92

చ అలసి శ్రమంబుతో నతిథి యాత్మగృహంబున కేగుదెంచినన్
కలిగినమాత్ర మన్న ముదకంబు నొసంగక సేదదీర్చి నా
ఇలు సొరనీక యేమిటికి నీడకు వచ్చితివంచుఁ గ్రూరతన్
చలమునఁ బల్కియుంటినొకొ నన్గరుణింపవు జానకీపతీ! 93

ఉ స్రుక్కుచునుంటి కంఠమును శోషిలె ధైర్యము లేదు నెమ్మదిన్
బొక్కుచునుంటి దీనుఁడను పోష్యపువర్గములోనివాఁడ నా
చిక్కులుదీర్చి హర్షమును జెందఁగఁజేసి యనుగ్రహించి నీ
ప్రక్కకుఁ జేర్పరాదె? యనురాగము మీఱఁగ జానకీపతీ! 94

చ. మనమున శాంతిఁ బూని నియమంబులు తప్పక తీర్చి యుష్మదం
ఘ్రినళినయుగ్మముఁ గుఱచి కేవలభక్తి నమస్కరించి య
ర్చనలొనరించువారలను సాకినరీతిగ నన్ను సాకుమం
చనయము వేడువాడను దయఁ గనుఁ బ్రోవుము జానకీపతీ! 95

ఉ. ఈ యఖిలప్రపంచమున కీవ విభుఁడవు నీ యవాచ్యమౌ
మాయ నెఱుంగ నాతరమె? మానుషవేషము దాల్చినట్టి నా
రాయణమూర్తివి వనచరావళి గొల్వ ఖగేంద్రుఁ గ్రక్కి వి
చ్చేయుము దర్శనంబిడుము స్నద్ధతిమాకృతి! జానకీపతీ! 96

ఉ. అవ్యయ మప్రతర్క్య మఖిలాశ్రయ మక్షయ మాద్య మార్యసం
సేవ్య మనం దనర్చు పరతత్త్వము నీవయి సృష్టిసాధన
ద్రవ్యగుణాత్మకత్వమునఁ దాలుతు వేతవు వైనఁ జూపు మ
ద్దివ్యశరీర మియ్యెడలఁ దిన్నగ నాకిఁక జానకీపతీ! 97

ఉ. ధర్మమునం బ్రజాహితము ధర్మము మెత్తురు నెల్ల లార్యులుఁ
గూర్మివహింతు రర్థమును గూర్పక యే విసృద్ధిఁ బొందు దు
ష్కర్ములు భీతిఁ జెందుదురు శత్రులకుం దిషషిద్ధి గా
నిర్మలకీర్తియుఁ ధరణి నిల్చుఁ జిరంబుగ జానకీపతీ! 98

ఉ. ప్రాయనిభక్తి నీపయిని వ్రాసితి నీశతకంబు నేను సు
శ్రీయుత వాజిపేయకులసింధుశశాంకసముండ రామసు
బ్రాయుఁడ నీదుభక్తుఁడ విపన్నుఁడ దీనిని బ్రేమతోడుతన్
స్వీయవిభూషణంబుగను జేకొని తాల్చుము జానకీపతీ! 99

చ. జయజయ సాధురక్షణ! విచారవిచక్షణ! సారసేక్షణా!
జయజయ సర్వకారణ! నిశాచరదారణకృన్మహోరణా!
జయజయ సత్యభావన! సుజన్యసుభావన! లోకపావనా!
జయజయ మంజుభాషణ! లసత్కులభూషణ! జానకీపతీ! 100

చంద్రికా ముద్రాక్షరశాల గుంటూరు